13/06/2022

Αναστήλωση της «πληγωμένης» Ιεράς Μονής του Αγίου Διονυσίου εν Ολύμπω με οδηγό μια φωτογραφία

/ Ιερές Μονές

Οι εργασίες αναστήλωσης της κατεστραμμένης παλαιάς Μονής του Αγίου Διονυσίου εν Ολύμπω, μέσα στο φαράγγι του Ενιπέα σε υψόμετρο 850 μέτρων, συνεχίζονται με σταθερούς ρυθμούς κάτω από το άγρυπνο μάτι των μοναχών.

Ένας ή δύο μοναχοί βρίσκονται συνέχεια ανάμεσα στα ερείπια για να επιτηρούν, να επιβλέπουν τις εργασίες, ενώ κάθε Σάββατο τελείται θεία λειτουργία από τον πατέρα Εφραίμ.

Η παραμονή εκεί διαρκεί από το Πάσχα έως και τα τέλη Οκτωβρίου, όσο το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες. Είναι δύσκολο να μείνει κάποιος στον χώρο τον χειμώνα, καθώς δεν υπάρχει ηλεκτρικό ρεύμα και κατ’ επέκταση δεν υπάρχει θέρμανση.

Η παλαιά Μονή, που ιδρύθηκε το 1542, πυρπολήθηκε το 1828 αρχικά από τους Τούρκους, με αποτέλεσμα να χαθεί ένα σημαντικό μέρος των κειμηλίων της, ενώ το 1943 ανατινάχθηκε από τα θεμέλια, από τα γερμανικά στρατεύματα. Η τελευταία αυτή καταστροφική επίθεση είχε ως αποτέλεσμα οι μοναχοί να μετακομίσουν στη σημερινή Ιερά Μονή του Αγίου Διονυσίου, σε απόσταση μόλις τριών χιλιομέτρων από το Λιτόχωρο.

Ένας από τους μοναχούς που συχνά αφήνει το Μετόχι για να μεταβεί στα ερείπια της «πληγωμένης» Μονής είναι και ο πατέρας Αμφιλόχιος, ο οποίος στη διάρκεια δημοσιογραφικής αποστολής στην Πιερία εξιστόρησε στους εκπροσώπους του Τύπου την ιστορία του παλαιού μοναστηριού και τον θαυμαστό τρόπο με τον οποίο κατάφεραν να «ξεμπλοκάρουν» και να προχωρήσουν οι εργασίες αναστήλωσης.

«Το παλιό μοναστήρι ανατινάχθηκε από τους Γερμανούς από μία φήμη. Ότι έκρυβε δήθεν αντάρτες, πράγμα που δεν συνέβαινε ποτέ», είπε ο πατέρας Αμφιλόχιος, διευκρινίζοντας πως η πρώτη γερμανική απόπειρα για να καταστραφεί η Μονή έγινε από αέρος: «Πρώτα προσπάθησαν οι Γερμανοί να βομβαρδίσουν το μοναστήρι με αεροπλάνο. Έχουμε τη μαρτυρία του πιλότου που πέταξε. Δεν μπορούσε να το πετύχει και το θεώρησε κι αυτός ως θαύμα. Όπως είπε, μόλις απογειώθηκε με το αεροπλάνο, μία ομίχλη σκέπασε το μοναστήρι, με αποτέλεσμα

να μην μπορεί να το εντοπίσει για να το βομβαρδίσει».

Οι Γερμανοί, όμως, επέμειναν. Έστειλαν με ζώα εκρηκτικά και κατάφεραν να το κυκλώσουν με ποσότητες δυναμίτη και να το ανατινάξουν από τα θεμέλια το 1943. Με την καταστροφή του, η συνοδεία της Μονής -που σώθηκε τελευταία στιγμή, παίρνοντας μαζί μόνο μία εικόνα- κατέβηκε στο Μετόχι. Τα χρόνια πέρασαν, όμως οι μοναχοί δεν ξέχασαν την παλιά τους κατοικία και ανέλαβαν δράση για να την αναστηλώσουν, με βάση κυρίως τις μαρτυρίες για την αρχιτεκτονική της Μονής. Μόνο που κάποια στιγμή, σε όλο αυτό το εγχείρημα, υπήρξε μεγάλη δυσκολία για να προχωρήσουν σωστά οι εργασίες, καθώς δεν γνώριζαν πώς ενώνονταν οι δύο πτέρυγες καθώς από τα εκρηκτικά είχαν καταστραφεί τελείως οι γωνίες και ήταν ανισόπεδες.

«Και ο μηχανικός δυσκολευόταν γιατί έπρεπε να γίνει ακριβώς η αναπαλαίωση. Μία εβδομάδα μετά την παρουσίαση του συγκεκριμένου προβλήματος, λάβαμε μέσα σε φάκελο κάποιες φωτογραφίες από έναν Γερμανό στρατιώτη, που ήταν στην ομάδα αυτών που μετέφεραν τα εκρηκτικά για να το ανατινάξουν. Λίγο πριν από την καταστροφή, είχε σηκώσει τη φωτογραφική μηχανή και αποτύπωσε το μέρος, όπως ακριβώς ήταν προτού διαλυθεί. Μας έστειλε, μάλιστα, φωτογραφία που έδειχνε το πώς ήταν ακριβώς η γωνία του μοναστηριού που ήθελε αναστήλωση», συμπληρώνει ο μοναχός Αμφιλόχιος.

Οι εργασίες, οι οποίες είναι σε εξέλιξη εδώ και χρόνια, γίνονται με τα ίδια υλικά που είχαν χρησιμοποιηθεί στην τότε κατασκευή του μοναστηρίου που παραμένει χαρακτηρισμένο ως μεταβυζαντινό μνημείο. «Η αναστήλωση γίνεται με τα υλικά της τότε εποχής. Ακόμη και η σύνθεση της λάσπης, που είχε εφτά είδη, έβαζαν ακόμη και θηραϊκή γη. Τα μισογκρεμισμένα τείχη που υπάρχουν από τότε, από το 1943 έως σήμερα, έχουν φάει βροχές, χιόνια, χαλάζι και δεν τρίβεται η λάσπη», επισημαίνει ο μοναχός.

Η αναστήλωση στη νότια πλευρά, όπου σώζονται κελιά, θολωτοί χώροι μικρών διαστάσεων, με χαμηλή είσοδο, έχει ολοκληρωθεί. Φέτος θα συνεχιστούν οι εργασίες στη δυτική πτέρυγα, όπου υπήρχαν τα κελιά των μοναχών και θα απομένει η βόρεια μεριά του, εκεί όπου στεγαζόταν η τράπεζα και το μαγειρείο.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ